

ABSTRAKT

Celiakii trpí v České republice asi 50 000 osob, její jedinou známou terapií je bezlepková dieta. Konzumací lepku dochází u pacientů s celiakií k zánětlivým reakcím tenkého střeva, které mohou mít závažné následky. Lepek je bílkovina obsažená v pšenici, žitě, ječmeni a ovsu, pro své vlastnosti má důležitou roli v přípravě pokrmů. Pekárenské výrobky a další potraviny bez lepku jsou vyráběné z jiných druhů obilnin, mají odlišný technologický postup, vyžadují oddělené prostory a mají mnohem menší cílovou skupinu zákazníků, což může zvyšovat jejich cenu. Osoby držící bezlepkovou dietu musí být velmi obezřetní při konzumaci jídel připravených v restauracích a jídelnách, jelikož i malé množství lepku může mít negativní vliv na jejich zdraví. Zdravotní pojišťovny v ČR přispívají na BLP dietu různými částkami a většinou pouze dětem.

Cílem práce bylo zjistit, zda a o kolik korun je bezlepková strava nákladnější než běžná a jak hodnotí dostupnost výrobků a bezlepkových pokrmů osoby, které ze zdravotních důvodů musí lepek vyřazovat. K dosažení cílů byl zvolen kvantitativní výzkum pomocí dotazníkového šetření. Dotazník se 17 otázkami vyplňovala stovka respondentů, přihlášených ve skupinách zabývajících se bezlepkovou dietou dostupných na internetové stránce Facebook. Součástí dotazníku byl i záznam jednodenního jídelníčku, z kterého byly vypočítány náklady na potraviny v bezlepkové a lepek obsahující variantě, které byly následně porovnány.

Podle výsledků výzkumu je bezlepkové stravování nákladnější přibližně o 20 korun denně. S dostupností bezlepkových potravin v obchodě je spokojena naprostá většina respondentů, naopak dostupnost v restauracích a jídelnách byla hodnocena jako nedostatečná. Lepší systém financování bezlepkové diety by pravděpodobně pozitivně ovlivnil compliance pacientů, snížil tak výskyt komplikací a nákladů na jejich léčbu.

Klíčová slova: Celiakie, bezlepková dieta, lepek, dostupnost potravin, bezlepkové potraviny, dostupnost bezlepkových potravin, bezlepkové pokrmy